

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 9. oktobra 1926.

Telefon št. 552.

STEV. 118.

Pozdravljeni zastopniki bratskega češkoslovaškega naroda!

Slovenija se pripravlja, da sprejme v svoje naročje najodličnejše in drage goste, brate Čehoslovake.

Po obisku Beograda, Zagreba in Splita pride v pondeljek predpoldne delegacija češkoslovaškega Senata in Narodne skupščine tudi v Ljubljano, da s svojim posetom še bolj okrepi bratske vezi, da obnovi prisego večne zvestobe.

S srci, polnimi navdušenja pričakujemo zastopnike bratskega nam naroda in pristrčni pozdravi, ki bodo spremljali po celji Sloveniji vlak z odličnimi gosti, naj jim bodo živ dokaz, da so vezi iskrene ljubezni med obema narodoma prav tako resnične, neomajne, kakor so bile pred osmimi leti, kakor so bile še prej, vsekdar in v vsakem času.

Poset zastopnikov češkoslovaškega naroda je vrnitev poseta, kojega so napravili češkoslovaškemu narodu naši narodni poslanci dne 28. oktobra 1923 v Pragi. Bolj po naši, kot po njih krivdi se ta poset ni mogel vršiti prej. Mogoče pa je sedaj položaj še ugodnejši, mogoče so sedaj še tehtnejši momenti, ki so narekovali potrebo po vrnitvi poseta.

Vezi, zgrajene na isti idejni in politični podlagi, so, kar se tiče diplomatskega sodelovanja obeh osvobojenih držav, dosegle res že značne uspehe. Toda tej vzajemnosti na diplomatskem polju mora slediti najtesnejša vzajemnost, najožje sodelovanje tudi na gospodarskem polju. Politične, kulturne, bratske odnose je treba ojačiti, izpopolniti z gospodarskimi odnosi. V tem oziru ni pa položaj preveč razveseljav; nasprotno so dogodki v zadnjem času ustvarili nekako težko atmosfero, skoro napeto razmerje med bratskima državama. Prijateljsko naklonjenost, bratsko ljubezen, katero preveva vsak korak na diplomatskem polju, iščemo zamen v medsebojnih gospodarskih odnosih.

Državi, ki sta po svoji legi, po naravni strukturi in vseh drugih predpogojih kakor ustvarjeni za najožje gospodarsko sodelovanje, sta v tem oziru še zelo oddaljeni ena od druge. Poznamo težave in trnjevo pot, ki vodi do gospodarskega sodelovanja, toda odnosi, koji vladajo danes med našo državo in bratsko republiko, so skoro nenaravni. Med tem, ko imamo z drugimi državami deloma že sklenjene, ali pa vsaj že parafirane trgovinske pogodbe, je pri pogajanjih za sklenitev trgovinske pogodbe z bratsko Češkoslovaško nastal zastoj. Pogajanja so ostala na mrtvi točki in to ne po naši krivdi. Zahteve po preobširnih koncesijah so morale na žalost zrušiti vsako bazo za pogajanja.

Trgovinska bilanca med nami in Češkoslovaško je za nas globoko pasivna in posledice visoke agrarne zaščite morejo ta pasivum na naši strani v bodoče še povečati. Tudi se zdi skoro nepojmljivo, da se po diferencialnem sistemu češkoslovaškega carinskega zakona tretira nekatere predmete, ki prihajajo iz Madžarske ugodnejše, kot se tretira iste predmete pri uvozu iz naše države!

Na gornje momente smo nehote morali priti danes, ko pozdravljamo delegate bratskega nam češkoslovaškega naroda. Naj bi poset češkoslovaških narodnih poslancev vnesel duh bratske ljubezni, pristrčne vzajemnosti pri vsakem koraku tudi v gospodarske odnose. Vsi predpogoji za uspešno gospodarsko kooperacijo so tu, zato smo tudi globoko prepričani, da politični, kulturni vzajemnosti mora slediti tudi najožja gospodarska vzajemnost. Naj bi češkoslovaški parlamentarci pri posetu naših krajev, pri podrobnejšem upoznanju naših gospodarskih razmer prišli do prepričanja, da je okrepitev iskrenih bratskih vezij z najtesnejšimi gospodarskimi vezmi mogoča in tudi nujno potrebna!

V tem duhu iskreno pozdravljamo zastopnike bratskega nam naroda. Želimo, da bi jim bilo bivanje v Sloveniji čim prijetnejše in da bi odnesli od nas v bratsko Češkoslovaško najlepše spomine.

Na zdar!

Nov gospodarski duh.

Sedaj, ko se je sklenil železni kartel, ko je zborovala Panevropa in srednjeevropska prometna konferenca, se spomnimo na neki naš članek pod gornjim naslovom, ki je prav v teh dneh spet zelo aktualen. Zato ga podamo še enkrat, v skrajšani obliki.

Veliki ameriški gospodarski politik Marcosson

Razglas.

Volilna komisija Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani naznanja, da je bil izid glasovanja pri zborničnih volitvah dne 22. septembra 1926, ki so se vršile na podlagi naredbe ministra za trgovino in industrijo z dne 12. maja 1926, št. 6529/III., v zvezi z naredbo z dne 16. junija 1926, št. 8529/III., ter na podlagi čl. 9. naredbe ministrskega sveta z dne 23. februarja 1926, št. 2330/III. »Službene Novine« z dne 22. marca 1926, št. 64/XVIII. sledeči:

A. TRGOVSKI ODSEK.

I. kategorija:

Volilnih upravičencev 337. Veljavnih glasovnic oddanih 286. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Ernest Hieng, trgovec v Ljubljani	143
2. Konrad Elsbaeher, trgovec v Laškem	143
3. Rudolf Stermecki, trgovec v Celju	144
4. Anton Cvenkel, trgovec v Sv. Petru in Sav. dol.	143

kot namestniki gg.:

1. Anton Ravhekar, trgovec v Ljubljani	143
2. Franc Lipej, trgovec v Brežicah	143
3. Martin Vrabel, trgovec v Ptuj	143
4. Anton Fazarine, trgovec v Celju	143

II. kategorija:

Volilnih upravičencev 1229. Veljavnih glasovnic oddanih 1037. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Josip I. Kavčič, trgovec v Ljubljani	587
2. Anton Adamič, trgovec v Kranju	587
3. Lovro Petovar, trgovec v Ivanjkovih	586
4. Ludovik Brumen, trgovec v Murski Soboti	585

kot namestniki gg.:

1. Fran Pogačnik, trgovec v Ljubljani	587
2. Leopold Fürsager, trgovec v Radovljici	586
3. Ivan Ravnikar, trgovec v Celju	587
4. Janko Kostanjšek, trgovec pri Sv. Martinu	586

III. kategorija:

Volilnih upravičencev 1305. Veljavnih glasovnic oddanih 1052. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Ivan Gregore, trgovec v Ljubljani	542
2. Franc Zebal, trgovec na Rudniku	542
3. Ferdo Pintar, trgovec v Mariboru	542
4. Janko Klun, trgovec v Slovenjgradu	542

kot namestniki gg.:

1. Josip Ivančič, trgovec v Ljubljani	542
2. Anton De Gleria, trgovec v Dol. Logatcu	542
3. Srečko Kranje, trgovec v Št. Lenartu	542
4. Peter Mravljak, trgovec v Vuhredu	542

IV. kategorija:

Volilnih upravičencev 6643. Veljavnih glasovnic oddanih 4597. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Ivan Jelačin ml., trgovec in indust. v Ljubljani	2583
2. Anton Stergar, trgovec v Kamniku	2581
3. Janko Tavčar, trgovec v Mariboru	2582
4. Fran Korošec, trgovec v Gornji Radgoni	4586

kot namestniki gg.:

1. Josip Peteline, trgovec v Ljubljani	2580
2. Josip Lavtižar, trgovec v Kranjski gori	2580
3. Davorin Tombah, trgovec v Št. Vidu pri Ptuj	2581
4. Maks Turnšek, trg. v Mariji Nazarju p. Mozirju	2580

je potoval po Evropi, je študiral in je dejal: »Do pravega miru v Evropi bo prišlo šele tedaj, ko bodo države v industrijski produkciji sodelovale. Francozi in Nemci so se že dogovorili glede prodaje kalija in temu dogovoru je sedaj sledil sporazum glede jekla; morda pride tudi glede kemične industrije do sporazuma. V teh dogodkih vidimo dokaz, da postaja Evropa spet pametna.

Kar se tiče jekla, morajo nemški in francoski tovarnarji hočeš nočeš skupaj korakati, sicer se obema slabo godi. Koks, Francozom potreben, leži na Nemškem; rude, Nemcem potrebne, so doma na Francoskem. Torej, ali sodelovanje ali samomor! Glede kalija so se že davno domenili. Pred vojsko je imela Nemčija glede kalija monopol, in je nastal tam kalijev sindikat. Po vojski je izgubila Nemčija Alzacijo in s tem tudi monopol v kaliju. Pojavila se je konkurenca na svetovnem trgu. Zato so se že

B. OBRтни ODSEK.

I. kategorija:

Volilnih upravičencev 862. Veljavnih glasovnic oddanih 701. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Engelbert Franchetti, briv. mojster v Ljubljani	362
2. Jože Hafner, gostilničar in žagar v Škofji Loki	343
3. Miha Vahtar, knjigovez v Mariboru	362
4. Ivan Bizjak, krojaški mojster v Celju	362

kot namestniki gg.:

1. Ivan Kersnič, krojaški mojster v Ljubljani	362
2. Josip Holy, brivski mojster v Brežicah	362
3. Franc Spes ml., zidarški mojster v Mariboru	362
4. Franc Dolžan, kleparski mojster v Celju	362

II. kategorija:

Volilnih upravičencev 1072. Veljavnih glasovnic oddanih 812. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Franc Kavčič, restavrater v Ljubljani	422
2. Filip Ogrič, zobotehnik v Novem mestu	421
3. Janko Horvat, slikarski mojster v Ljutomeru	422
4. Ivan Žurman, pekovski mojster v Slov. Bistrici	422

kot namestniki gg.:

1. Ivan Rozman, čevljarski mojster v Ljubljani	421
2. Rudolf Kuhar, mizarski mojster v Mokronogu	422
3. Alojzij Rozman, gostilničar v Prevaljah	421
4. Josip Turk, gostilničar v Murski Soboti	421

III. kategorija:

Volilnih upravičencev 2987. Veljavnih glasovnic oddanih 12.937. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Ivan Bernik, mizarski mojster v Ljubljani	1083
2. Josip Ambrožič, gostilničar in izdelovalec gredež v Ljubnem na Gorenjskem	1079
3. Martin Kolšek, čevljarski mojster v Celju	1083
4. Josip Berlič, gostilničar v Ptuj	1083

kot namestniki gg.:

1. Franc Anžič, mesarski mojster v Ljubljani	1083
2. Leopold Uršič, slikarski mojster v Cerknici	1083
3. Stefan Čoh, gostilničar v Rogški Slatini	1083
4. Karol Hamelina, dimnikarski mojster v Slovenjgradu	1083

IV. kategorija:

Volilnih upravičencev 18.106. Veljavnih glasovnic oddanih 12.937. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Jakob Babnik, vodovod. inštalater v Ljubljani	7517
2. Janez Vrečar, mizarski mojster v Domžalah	7520
3. Franc Koržija, dimn. mojster v Mariboru	7520
4. Miloš Hohnjec, kipar v Celju	7515

kot namestniki gg.:

1. Anton Benegalija, kraj. mojster v Ljubljani	7514
2. Joško Toporiš, krojaški mojster v Trzinu	7513
3. Vinko Simonič, mehanik v Ptuj	7525
4. Stefan Litrop, čevljarski mojster v Turnišču	7516

leta 1923 bližali Nemci Francozom glede skupnega delovanja, a čas takrat še ni bil ugoden, ker so Francozi zasedli Poruhrje. Slednjič je le moralo priti do sporazuma, potreba je bila večja kot sovraštvo. Tri konferenco so se razšle brez uspeha, ker so ponujali Nemci Francozom samo 15% udeležbo na svetovnem trgu, sorazmerno produkciji. Leta 1924 so pa v avgustu dosegli prvi sporazum in sicer glede ameriškega trga, ki je najbolj važen; razdelili so si ga tako, da je prišlo na Nemčijo 63%, na Francijo pa 37%. V maju 1925 so pa sklenili v Parizu novo pogodbo, takrat do maja 1926; od tedaj naprej je pogodba stalna. Glede Amerike je ostalo razmerje isto, 63 : 37, ostali svet so si pa razdelili v razmerju 70% (Nemčija) in 30% (Francija). Torej popolna gospodarska razdelitev sveta na novi podlagi.

Generalni ravnatelj nemškega kalijevega sin-

C. INDUSTRIJSKI ODSEK.

I. kategorija:

Volilnih upravičencev 54. Veljavnih glasovnic oddanih 43. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Rihard Skubec, ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe v Ljubljani	43
2. Avgust Praprotnik, upravni svetnik Kranjske industrijske družbe v Ljubljani	28
3. Anton Krejči, ravnatelj tovarne za dušik v Rušah	42
4. Avgust Westen, tovarnar v Celju	39

kot namestniki gg.:

1. Inž. Anton Klinar, upravni svetnik Trboveljske premogokopne družbe v Ljubljani	40
2. Peter Kozina, tovarnar v Ljubljani	24
3. Mirko Gorišek, tovarniški ravnatelj v Rušah	43
4. Josip Rosenberg, industrijalec v Mariboru	36

II. kategorija:

Volilnih upravičencev 205. Veljavnih glasovnic oddanih 173. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Dragotin Hribar, tovarnar v Ljubljani	173
2. Josip Lenarčič, industrijalec na Vrhniki	173
3. Konrad Golob, stavbenik v Gaberjahu pri Celju	88
4. Geza Hartner, last. paromlina v Murski Soboti	87

kot namestniki gg.:

1. Inž. Milan Šuklje, upravni svetnik Stavbne družbe v Ljubljani	123
2. Anton Kajfež, industrijalec v Kočevju	149
3. Rupert Pivec, ravnatelj tovarne »Kristale« v Mariboru	87
4. Fran Vehovar, tovarnar v Celju	87

III. kategorija:

Volilnih upravičencev 104. Veljavnih glasovnic oddanih 88. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Fran Bonač, tovarnar v Ljubljani	88
2. Peter Kozina, tovarnar v Ljubljani	45
3. Julij Glaser, stavbnik v Mariboru	85
4. Fran Lahovnik, predsednik lesne industrijske družbe »Korotan« v Prevaljah	51

kot namestniki gg.:

1. Fran Ravnikar, tesarski mojster v Ljubljani	68
2. Vinko Resman, industrijalec v Radovljici	44
3. Hinko Pogačnik, tovarnar v Rušah	66
4. Paul Pirih, tovarnar v Ptuj	44

IV. kategorija:

Volilnih upravičencev 53. Veljavnih glasovnic oddanih 50. Izvoljeni so kot člani gg.:

	glasov
1. Dr. Ernest Rekar, poslovodja lesne industrijske družbe »Belca« v Ljubljani	30
2. Franjo Sire, predsednik Puškarne r. z. z. o. z. v Kranju	28
3. Ivan Rebek, tovarnar v Celju	30
4. Robert Diehl, tovarnar v Celju	30

kot namestniki gg.:

1. Emil Lajovic, tovarnar v Ljubljani	25
2. Adolf Ribnikar, član upravnega sveta Del. tiskarne v Ljubljani	29
3. Jakob Zdravec, lastnik paromlina v Središču	27
4. Viktor Glaser, tovarnar v Rušah	23

V Ljubljani, dne 4. oktobra 1926.

Volilna komisija

Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Predsednik:
Levičnik, I. r.

dikata, velenadarjeni Dich, je nekoč dejal: »Zdi se mi, da je dogovor glede kalija res korak naprej do evropskega miru. Nemčija hoče s Francijo gospodarsko sodelovati, in sem prepričan, da pomeni kalijev dogovor predhodni slučaj za vse druge industrije, zlasti za železo in jeklo. Moje mnenje je, da je v gospodarsko korist Evrope najbolje, če se doseže povsod tak sporazum, kakor smo ga dosegli mi in Francozi glede kalija. Tako se bomo drug drugega spopolnjevali in si drug drugemu pomagali.« In tako, kakor so pisali takrat, se dela sedaj naprej.

Za razširitev postajnih prostorov v Domžalah.

Prostori železniškega postajališča Domžale so predmet konstantnih pritožb interesentov trga Domžal in okolice. Zlasti se vsi pritožujejo, da dosednji skladišni prostori nikakor ne odговarjajo lokalnim potrebam in tpijo vsled tega interese ne samo, ker se prekladanje v pretesnih skladiščih ne more neovirano vršiti, ampak tudi zbog poškodb, katerim je blago izpostavljeno, posebno v deževnem vremenu.

Izza prevrata se je promet na postaji Domžale zbog novih podjetij, ki so nastala v okolišju, v prav znatni meri pomnožil. Po statističnih podatkih je na postajo Domžale dospelo blaga:

	leta 1913	leta 1925
Zila	450	768
Premoga	120	260
Cementa	60	240
Vina	35	80
Cauloze	—	60
Odpadkov papirja	—	80
Lesu za žage	50	120
Umetnega gnojila	—	10
Bencina in kolofonije	—	25
Smole in strojnega praška	—	26
Železnine	—	5
Skupaj	715	1674

Odpravljenih pa je bilo s te postaje

	leta 1913	leta 1925
Lesu	600	1700
Mlinskih izdelkov	250	380
Barv in lakov	—	60
Lepenke in papirja	—	70
Peska	60	130
Apna	—	10
Starega železa	—	15
Zemlje za barvo	—	5
Skupaj	910	2370

Medtem, ko je znašal leta 1913 promet povprečno 1600 voz, znaša sedaj okoli 4000 voz. Tudi prtljažni promet se je od 3000 kg povzegal na 6000 kg.

Kolodvorski prostori, ki so bili že od prvega početka za tedanje razmere premajhni, so sedaj popolnoma nezadostni. V skladišču se kopiči blago tako, da o kakih preglednih razvrstitvi ne more biti niti govora. Zlasti občutno je pomanjkanje prostorov za žito, ki prihaja v rinfusa-pošiljkah in se mora razkladati ob vsakem vremenu, največkrat seveda na prostem. Isto je s celulozo, apnom, železom itd.

Tudi pri osebnem prometu ni nič boljše. Po zanesljivih oficijelnih podatkih se je osebni promet od leta 1913 do leta 1925 zvišal od povprečno 120 oseb na

dan na 250 oseb na dan. Za tak promet dosedanjih prostorov nikakor ne zadostujejo. Ob lepih dnevih in poleti, bi to še šlo, toda v zimskem času, ob mrazu in dežju se pa večja čakalnica prav občutno pogreša. Zato bi bilo nujno potrebno, da se temu nedostalku takoj odpomore in postajne prostore, ki daleč več ne odgovarjajo potrebam osebnega in tovarnega prometa, poveča in razširi. Pričakovati je, da bo v bodoče promet še narastel, zato bi bilo vsako odlaganje nujno potrebne adaptacije prostorov za splošne gospodarske interese Domžal in okolice zelo škodljivo.

Kakor čujemo, se je na inicijativo Gremija trgovcev v Kamniku obrnila Zbornica za trgovino, obrt in industrijo na Generalno direkcijo železnic v Beograd z vlogo, da utemeljeni zahtevi interesentov čimpreje ugoti. Pričakovati je, da bo imela generalna direkcija toliko gospodarskega razumevanja, da bo prošnjo v polni meri upoštevala.

Svetovna letina.

Mednarodni poljedelski zavod v Rimu priobčuje v septemberskem zvezku svojih poročil statistiko svetovne letine, ki se bo prav blizu približala pravim pridelkom. Sovjetska Rusija ni upoštevana, kar si pač lahko razlagamo. Razen Rusije obsega ta statistika dežele, ki dobavljajo na severni polobli 90% pšenice, 95% rži in 85% ovsu ter ječmena.

V Evropi kaže pšenični pridelok, da bo dober in da se bo približal pridelku leta 1923; pridelok tega leta je bil pa poleg 1925 najboljši v tekočem desetletju. Tudi v Severni Ameriki bo pridelok zadovoljiv. Kanada bo najbrž dosegla svoj izborni lanski pridelok. Združene države bodo pa pridelale ca. 47 milijonov meterskih stotov pšenice več kot lani. Pač pa bo pšenična letina v Aziji in Severni Afriki nekoliko zaostala za lanko. Svetovni pridelok pšenice bo prekosil povprečnost 1920/24 za približno 10 odstotkov.

Manj zadovoljivi so podatki o rži, ki je bo za 34 milijonov meterskih stotov manj kot lani. Ječmena bo v Evropi letos približno toliko kot lani. Glede ovsu, ima Evropa letos eno svojih najboljših letin. Iz Amerike pa prihajajo bolj skromna poročila. V splošnem bo pridelok ovsu na severni polobli nekoliko za lanskim zaostal, a bo večji kot petletna povprečnost. Glede koruze se glasijo cenitve v evropskih produkcijskih okrajih in splošnem ugodno. Cenitev v Zedinjenih državah se je napram prejšnjemu mesecu sicer nekoliko zboljšala, a kaže za ca. 7% manjši pridelok kot lani.

Preidemo na južno poloblo. V Avstraliji kaže vse prav dobro in bo letina izvrstna, če bo vreme še nadalje ugodno. Tam so letni časi ravno narobe kot pri nas. V Argentini je stanje pšenice po zadnjih poročilih zadovoljivo, stanje rži, ječmena in ovsu pa celo izvrstno.

Krompir je 1. septembra v najvažnejših evropskih produkcijskih deželah slabše kazal kot lani, letošnja cenitev zaostaja za lanko. Tudi v Zedinjenih državah pričakujejo pridelok, ki je sicer boljši kakor skromni pridelok lanskega leta, a zaostaja za letom 1924.

Za sladkorno peso je bilo vreme v splošnem ugodno. V večini dežel računijo z dobrim pridelkom. V Ukrajini se bojijo, da je suša za časa tvorbe gomoli na pridelok neugodno vplivala. V Zedinjenih državah so pripravljani na to, da bo množina sladkorne pese kljub razsežni obdelani ploskvi manjša kot lani in manjša kot petletna povprečnost.

Bombazevi pridelok v Zedinjenih državah je sicer za 5 milijonov stotov slabši kot lani, prekaša pa petletno povprečnost za nič manj kot 38 odstotkov. Enake so razmere v Egiptu.

LISTEK.

ODREDBE O DRŽAVNIH NABAVAH PO ZAKONU O DRŽAVNEM RAČUNOVODSTVU O NJHOVEM IZVAJANJU V PRAKSI.

(Referat tajnika Centrale industrijskih korporacij g. dr. Cvetka Gregoriča na IV. gospodarskem kongresu v Beogradu.)

(Nadaljevanje.)

Vprašanje izplačevanja pogojenih cen dobavitelju je urejeno v čl. 104 zakona samo deloma z odredbo, da se pogojena cena more izplačati dobavitelju tudi s primernimi odplačili, toda samo po vrednosti izvršenih del ali dobavljenega materiala. Rok za komisijski pregled in prevzem blaga, od katerega je odvisen obračun in izplačilo, ni določen niti v zakonu niti v pravilniku. V praksi se dogaja, da se izvršuje prevzem na veliko škodo dobaviteljev. Radi tega je potrebno, da se čl. 104. dopolni v tem smislu, da je že v pogodbi določiti točen iznos in zapadlost posameznih obrokov v smilu dobavnih pogojev dotičnega dobavitelja, a roki za komisijski prevzem naj se določijo na sledeči način:

a) Rok začetka komisijskega prevze-

ma ne sme biti kasnejši nego 7 dni, računši od dneva dostavljenega materiala na določen kraj v smislu pogodbe, a prevzemanje in likvidacija terjatve se mora izvršiti najkasneje v nadaljnjih 14 dneh, tako da se normalno, ako ni drugače pogojeno, mora izplačati dobavitelju njegova terjatev najkasneje v treh tednih po dospelju materiala na določen kraj.

b) Ako se rok za prevzem brez krivde dobavitelja ne drži, se mora dobavitelju brez ozira na komisijski prevzem izplačati najmanj 90% dogovorjene vsote, odnosno za slučaj, da je že dobil kak znesek na račun, se mu izplača ostanek od 90% pogojene vsote in to najdalje v treh tednih po dospelju materiala na pogojen kraj. Za 10%ni ostanek se plačajo dobavitelju zamudne obresti v višini običajne trgovske obrestne mere, računši od poteka tritedenskega roka, ko je material dospel na pogojen kraj, do dneva izplačila od strani države.

c) Ako bi država ne plačala dobave na način, določen pod a) in b) brez krivde dobavitelja, se mu morajo izplačati zamudne obresti za ves ostali znesek po običajni trgovski obrestni meri.

č) Pri nabavah, ki so v zvezi z montažo ali gradbo, katero izvršuje dobavi-

telj, se izplača 90% nabavne vrednosti materiala dobavitelju po določenih točkah a) do c), dočim se ostanek 10% izplača po izvršeni montaži ali gradbi. Za 10% obrok po tem določilo država ni dolžna plačevati dobavitelju zamudnih obresti.

d) Pri povračilu kavcije je postopati, kakor je navedeno pod a). Za slučaj, da država brez krivde dobavitelja ne vrne kavcije pravočasno, mora nositi po 21 dneh po dospelju materiala na določen kraj vse stroške, ki nastanejo dobavitelju vsled zadržavanja kavcije, to je obresti in bančno provizijo.

e) Pri nabavi materiala, katerega namerava država montirati ali porabiti za gradbo v lastni režiji, ne more biti izplačilo dobavitelju odvisno od izvršene montaže ali zgradbe od strani države, ampak se v takih primerih izplačuje dogovorjena vsota po določenih pod a) do d).

Končno moramo še pripomniti, da nekatera državna oblastva še vedno zahtevajo, da pride dobavitelj ali njegov zastopnik osebno k blagajni, da dvigne denar. To prakso je treba opustiti in vročevati denar po želji prejemnika ali po pošti ali po banki, ali pa po poštni hranilnici.

Glede odbitka iz naslova taks itd. po-

vodom izplačevanja se dobavitelji trošarini zavezanih predmetov pritožujejo, da se jim odbitki računajo od celokupne vsote, vračunši plačano trošarino, tako da se odbitki računajo tudi od trošarine, kar je nesmiselno in napačno. V nekem konkretnem primeru se je 4½% odbitek zaračunal dobavitelju električnih žarnic od celokupne vsote 300.000 Din, dasi je tovarniška cena dobave znašala samo približno 140.000 Din.

Globe za zakasnele dobave.

Ako dobavitelj prosi, da se mu podaljša pogojeni rok za izpolnitev njegove obveznosti, in ako se mu more ta rok podaljšati, se mu ob likvidaciji nabave odbijeta 2% od vrednosti nabave ali dela v korist invalidskemu fondu, razen ako s polnoveljavnimi pismenimi dokazi opraviči, da mu je izpolnitev obveznosti preprečila nepremagljiva ovira (force majeure).

Ta odredba je že sama po sebi izredno stroga, a državna oblastva jo pogosto tolmačijo na drakonski, popolnoma nepravilen način, s čemur se podjetniku povzroča velika škoda, tudi v primeru, da ga pravzaprav ne zadene nobena krivda, da ni držal roka.

(Konec prihodnjič.)

Trgovina.

Trgovinska pogodba med Italijo in Grčijo. Dne 6. t. m. je otvoril v italijanskem zunanjem ministertvu državni podtajnik Grandi pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Italijo in Grčijo, med katerima so doslej obstajali v trgovinskih odnosih le začasni dogovori, ki so bili sklenjeni dne 10. septembra t. l.

Ameriška trgovska bilanca. Od julija 1925 do julija 1926 je bila ameriška trgovska bilanca za 287 milijonov dolarjev aktivna, leto prej pa za 1040 milijonov. To poslabšanje trgovske bilance gre večinoma na račun letošnjega leta, ko vidimo od januarja do junija celo uvozni plus v znesku 100 milijonov dolarjev. Uvoz se je v zadnjem računskem letu dvignil za 642 milijonov dolarjev na 4467 milijonov (+ 16.8%), izvoz je pa padel za 111 milijonov dolarjev (2.3%) na 4754 milijonov. Poslabšanje je v posebni meri zakrivil eksport surovin in polfabrikatov, dočim se je izvoz fabrikatov močno dvignil. Izvoz avtomobilov na primer je narasel od 255 milijonov lanskega leta na 332 milijonov, izvoz petroleja od 393 na 463 milijonov. Dvignil se je tudi izvoz železnega in jeklenega blaga ter izvoz strojev. Zmanjšana vrednost izvoza živil in industrijskih surovin je v zvezi z manjšim pridelkom žita in s padlimi cenami bombaža.

Sladkor na Češkoslovaškem. Za kritje domače potrebe v oktobru in novembru so dali na prosto 15% domačega kontingenta; cena je določena na 502 Kč za 100 kg v tovarni. Lani je bila cena 440 Kč, a tedaj je znašal davek 124 Kč, letos pa znaša 184 Kč. Splošni kontingent surovega sladkorja za kampanjo 1926/27 je določen kot lani na 3,241.000 met. stotov; na Češkoslovaško pride skoraj polovica.

Poljski izvoz lesa. Do julija se je poljski izvoz lesa od meseca do meseca dvigal in je znašal ves eksport prvih sedmih mesecev 2,787.000 ton v vrednosti 117'9 milj. zlatih frankov; lani v istem času je znašal 1,850.000 ton v vrednosti 146'6 milj. zlatih frankov. V avgustu se je pa obrnilo; izvoz je obsegal 499.000 ton v vrednosti 18 milijonov frankov, dočim je obsegal v juliju 532.000 ton v vrednosti 20'2 milj. zlatih frankov. Nazadovanje se je pojavilo zlasti pri drvih in pri rezanemu lesu. Znano je, da dela poljski les največ preglavice češkoslovaški lesni industriji.

Denarstvo.

Obtok novčanic Narodne banke kraljevine SHS. Po izkazu Narodne banke od 30. septembra t. l. se je obtok novčanic povečal v zadnjem tednu minulega meseca za 92.5 milijona na 5.718.7 milijonov dinarjev. V istem času se je kovinska podlaga okrepila za okrog 1 milijon na 420.8 milijonov dinarjev zlate vrednosti. Stanje posojil se je povečalo za 12.8 milijona na 1.529.2 milijona dinarjev.

Ogrske investicije. Finančni minister Bud je dejal svojim volilcem, da je po dovršeni stabilizaciji prva naloga vlade, izvedba varčevanja na vsej črti. Prihranjen svote se morajo porabiti za investicije. Prva posledica teh investicij se kaže v stavbni in železni industriji, ki delata že skoraj s polnim obratom. Hranilne vloge znašajo približno 200 milijonov zlatih kron. Na inozemskem trgu dobi Ogrska lahko dosti posojila, z zmeraj boljšimi pogoji. Najvažnejša naloga bodočnosti je rešitev kreditnega vprašanja. — V avgustu so importirali na Ogrskem za 68 milijonov zlatih kron blaga, izvozili so ga pa za 70.4 milijonov; bilanca je bila torej za 2,400.000 zlatih kron aktivna. Bilanca vseh osmih letošnjih mesecev je pa še zmeraj pasivna: uvoz 499.4 milijonov, izvoz 416.8, pasivnost 82.6 milijonov zlatih kron. Lani v istih mesecih je znašala pasivnost 55 milijonov kron.

Sanacija francoskega franka. Angleški listi javljajo, da bo posojilo za ozdravljenje francoskih financ omogočil konzorcij, ki bo obstojal iz angleške Narodne banke in federativne rezervne banke ter iz emisijskih bank Holandske in Švedske.

Stabilizacija belgijskega franka. Belgijska vlada namerava stabilizirati belgijski frank na podlagi 160 belgijskih frankov za angleški funt.

Emisije angleškega kapitala. V septembru so znašale nove emisije angleškega kapitala 15,926.000 funtov, kar je največji znesek od leta 1920 naprej. Lanski september izkazuje svoto 2,534.000

funtov. Od emisij letošnjega septembra je šlo 7,000.000 funtov v inozemska posojila, in sicer 4,093.000 za dominione, drugo drugam. Skupna svota vseh emisij v prvih letošnjih devetih mesecih znaša 175,770.000 funtov napram 144,989.000 funtom v istih mesecih lanskega leta. Ta svota je največja od leta 1922 naprej; takrat je znašala 193 milijonov funtov. Pravijo pa, da bo vsled premogovne krize pokazal letni zaključek nazadovanje.

160.000 dolarjev za en borzni sedež. Doslej največji znesek za sedež na newyorški borzi je znašal 152.000 dolarjev. Sedaj je pa plačal Tucker Bur jun. Johnu Edwardsu 160.000 dolarjev, da mu je sedež na borzi prepustil. Tvrdba Parkinson in Burr velja kot prva borzna hiša za I. P. Morgana in dr.; I. P. Morgan je pa, kakor vemo, največji bankir sveta in so ga med vojsko in po nji imenovali velebankirja entente.

Davki in takse.

Kolkovna taksa na računih hotelov in prenočišč v Italiji. Odlok z dne 2. septembra odpravlja v Italiji kolkovno takso, znašajočo 4 lire za hotele in prenočišča prve in druge kategorije pri računih od 100 lir, ter takso 0.50 lire za račune navedenih prenočišč. Ostanje tedaj v veljavi le običajni kolek na pobetnice, ki se mora prilepiti tudi na račune hotelov in prenočišč. Ta kolek znaša 10 cent. za račune od 1 do 100 lir.

Promet.

Obmejna postaja. Italijansko prometno ministertvo je izdalo naredbu, da smatra postajo Fiume SHS kot obmejno postajo.

Anatolske železnice. Pisali smo že, da hoče kupiti Turčija železnice v Mali Aziji nazaj in da je odšel tja zastopnik Nemčije, oziroma nemškega konzorcija. Sedaj so se pogajanja začela, nemški zastopnik je že v Turčiji. Turčija pa ni doslej nič trdnega ponudila, vprašanje prejemne cene je še popolnoma odprto in se bodo pogajanja najbrž precej zavlekla. Cena 75 milijonov turških funtov, ki jo večkrat beremo in ki smo jo tudi mi imenovali, se smatra od nemških udeležencev kot nesprejemljiva. Vrhu tega turška valuta ni bogve kaj trdna in se bodo Nemci trudili za dosego kakšne močne valute.

Kupujemo in podpiramo domači izdelek, izvrstno KOLINSKO CIKORIJO

RAZNO.

Za prijateljsko zvezo med Nemčijo in Francijo. Publicist Sauerwein se v »Matine« zavzema za prijateljsko zvezo z Nemčijo. Utemeljuje jo sledeče: Franco-angelska zveza na evropskem kontinentu ni imela tistih uspehov, ki smo jih od nje pričakovali. Nemčija si je finančno opomogla in nihče več ji ne more braniti, da ne bi igrala poleg Francije in Italije vloge velesile. Politika večnega afronta proti Nemčiji ni več mogoča, tembolj ker je Francija finančno slabotna, Italija nemirna, Rusija pa vznemirjajoča. Težkoče sporazuma med Francijo in Nemčijo so pač nujno zvezane s stvarjo, vendar lahko pričakujemo ugodnih uspehov. Vprašanje zavezniskih dolgov je mogoče rešiti samo skupno z reperacijskim vprašanjem, to se pravi, da ga reši le skupna akcija Francije in Nemčije. Vojaški krogi, ki sporazumu nasprotujejo, naj ne mislijo — ker ti so vedno za eno vojsko prepočasi — da pripravljajo zopet vojsko iz leta 1914 in naj pustijo svoboden razvoj novim idejam. Sauerwein zaključuje: »Brez Anglije ni mogoča stabilizacija valute in restavracija finance, brez Nemčije ni evropskega miru.«

Rudarska stavka v Angliji. Pristaši rudarske gibanja v Angliji so odklonili zadnji predlog vlade o posebnih pogodbah v posameznih revirjih. Zavrnilo so ravnotako tudi predlog o rednem osemurnem delavniku. Ker so se torej tozadavna pogajanja prekinila je tisk mnenja, da se bo stavka na Angleškem nadaljevala. Vsled pomanjkanja premoga je sklenila angleška vlada skrčiti železniški promet za 30 do 50 odstotkov.

Ugoden gospodarski položaj v Ameriki. National City Bank označa v svojem mesečnem poročilu gospodarski položaj

Zedinjenih držav v preteklem mesecu za zadovoljiv in izgled do konca leta za ugodne. Produkcija presega sicer nekoliko normalno mero, a vseeno ni opazati, da bi se kje blago kopičilo. Tudi denarni trg je po poročilu banke normalen. Kakor poročamo na drugem mestu, bo tudi letina izpadla ugodno tako glede pšenice kot glede bombaža. To dvoje je glavno.

Cobham. Najznamenitější angleški aviatik je Cobham. Pred dvema letoma je letel iz Egipta v Indijo, hotoč raziskati možnost zračnega prometovanja do najdragocenejše angleške kolonije. To je sploh njegov namen, da hoče iskati angleški aviatiki nova pota in da hoče z zračnim prometom združiti vse dele tako prostrane angleške države. V ta namen je letel lani iz Kaire v Kapsko mesto in nazaj. Letos pa je letel iz Londona v Melbourne v Avstraliji in nazaj ter je napravil pol 42.000 km, več kot je ves zemeljski ekvator. Pri tem je zlasti omembe vreden njegov polet skoz Avstralijo. Pravi, da je aeroplan za Avstralijo najboljšo prometno sredstvo. Vsi listi omenjajo njegov polet kot velikanski prometni in politični uspeh, zlasti Daily News, Daily Telegraph in Morning Post. Ob povratku v London ga je čakalo par milijonov ljudi.

Po svetu. Češkoslovaško železniško ministertvo namerava vpeljati brzovozni blagovni promet z osebnimi vlaki v orient. Tozadavna tarifa naj bi se priključila tarifi za srednjeevropski orientni transport za osebe in blago. — Započetim pogajanjem o prenehanju tarifnega boja med Hamburgom in Trstom bodo sledili v decembru nadaljni pogovori in vrho deločitve posameznosti v nameravanem dogovoru. — Nemško ministertvo za socialno skrbstvo bo izdelalo navodila o postopanju z onimi delojemalnimi skupinami, glede katerih je sporno, ali spadajo pod penzijsko ali pod starostno in invaliditeto zavarovanje. — Vlada v Angori hoče kupiti anatolske železnice spel nazaj in je stopilo to vprašanje sedaj v odločilen štadij. Ravnatelj Meißner od »Deutsche Bank« v Berlinu je odpotoval v tej stvari v Turčijo. Kakor poroča »Frankfurter Zeitung«, bo dala Turčija 75 milijonov turških funtov za železnico, za material in za obratovanje; to je ravno 130 milijonov mark. — Slovaške lokalne železnice bodo poddržavili, pogajanja so pa težavna in le počasi napredujejo. Zato tudi prodaja prioritelnih akcij teh železnic ni hitra. — Rumunska vlada namerava oddati koncesijo za izdelovanje domačih filmov in za prodajo inozemskih filmov na novo ustanovljeni družbi. Vlada bo prevzela del akcij te družbe. — V teh dneh zboruje v Budimpešti konferenca mednarodnega kartela žarnic. Udeležujejo se je zastopniki največjih tovarn žarnic. — V češkoslovaških industrijskih krogih se vzdržuje vest, da se hočejo nekateri budimpeški velemlini naseliti na češkoslovaškem ozemlju. Iz Budimpešte poročajo, da je veliko resnice v teh vesteh. — V poljski železni industriji se opaža v zadnjem času živahno stremljenje po koncentraciji in ekspanziji. — Češkoslovaška lanena industrija se trudi za obnovev predvojnega evropskega kartela predilnice lanu. Največja ovira so rodbinske tradicije na Češkem in pa Belgiji, ki za sedaj o kartelu nočejo nič slišati. — Švicarski kapital se je začel zanimati za avstrijska industrijska podjetja. — Kljub neugodnim vremenskim razmeram je letošnja letina v Avstriji skoraj tako ugodna kot lanska. Izjemo dela rž. Potreba pšenice je krita na polovico z domačo produkcijo, potreba rži vsa in prav tako tudi potreba ječmena. — V Varai ob Črnem morju se je z glavnico 75 milijonov levov ustanovila nemško-bolgarska družba za izdelovanje ladij, lokomotiv in vagonov. To je največje z nemško pomočjo ustanovljeno podjetje v Bolgariji. — Poljska Banka je dala te dni nove bankovce po 20 zlatov v obtoku. — Ogrom ponujajo inozemci velike gospodarske kredite. Doslej so se jih Ogrji na polovico posluževali (ca 400 milijard ogr. kron). Večina kreditnih transakcij je bila sklenjena po 4 in pol odstotka. — Belgijski finančni minister in pa novi predsednik belgijske Narodne banke sta odpotovala v London, da se pogajata tam o stabilizacijskem posojilu. — Češkoslovaški eksport premoga je dosegel v zadnjem času maksimum, kakor ga ni ne za časa Avstrije ne za

časa sedanje republike. Glavni vzrok je seveda angleški štrajk, ki je zelo ugodno vplival. Pojavilo se je pa vsled teh transportov občutno pomanjkanje vagonov, in so rekvirirali do konca vse, kar so le mogli zaseči. — Za transport premoga v Anglijo so dovolile češkoslovaške državne železnice, nadaljne transportne popuste. — Železniški kartel je cene železa in železnih izdelkov hitro dvignil, eksportni trg se je zelo povišal. Zlasti živahno je povpraševanje po železu v palcah. — Ameriški finančni minister Hoover je naročil strokovnjakom natančno opazovanje položaja v Evropi, povzročene nega vsled novega železnega kartela. — Sindikat cevi v Düsseldorfu se pogaja tudi z Angleži o njih pristopu. — Čehi so podaljšali provizorično trgovsko pogodbo s Turčijo za šest mesecev, do 11. aprila 1927.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani objavlja glede prihoda češkoslovaških parlamentarcev sledeče: Z ozirom na prošnjo g. velikega župana in Jugoslovanske-češkoslovaške lige poziva eksekutiva Gremija trgovcev gg. člane, da se udeležijo sprejema češkoslovaških parlamentarcev v pondeljek dopoldne in da dajo onim svojim nameščencem, ki sodelujejo pri raznih društvih ter se udeležijo sprejema, ta dan dopoldne od 8. do 12. ure prosto. Trgovine ostanejo odprte. — Načelstvo.

Ljubljanska borza.

Petek, dne 8. oktobra 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921, den. 71.50, bl. 72; Kranjsko deželno posojilo iz l. 1888, den. 30; Loterijska državna renta za vojno škodo, den. 306; Zastavni listi Kranjske dež. banke, den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke, den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje, den. 193, bl. 196; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, den. 155; Merkantilna banka, Kočevje, den. 93, bl. 96; Prva hrv. Medionica, Zagreb, den. 865, bl. 868; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana, den. 165, bl. 175; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana, bl. 106; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, den. 102; Stavna družba d. d., Ljubljana, den. 55, bl. 65; »Sešir«, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka, den. 104, bl. 104, zaklj. 104.

Blago: Trami 3-3, 4-4, 4-5, 6-7, 6-8, od 4 m naprej, ogledani, feo vag. nakl. post., 2 vag., den. 250, bl. 250, zaklj. 250; bordonali merkantilni od 28-30 do 45-50, media 35-35, od 6-14 m, feo vag. meja, den. 320; Deske — smreka, jelka, 28 mm, 4 m, I., II., III., monte od 16 naprej media najmanj 23 cm, feo vag. meja, den. 490; deske — smreka, jelka, 4 m, od 15 napr., monte, lahko konično, od 20, 25, 30, 50 mm deb., feo vag. meja, 1 vag., den. 480, bl. 490, zaklj. 480; deske — smreka, jelka, skoro paralelne, I., II., III., monte, 4 m, od 16 naprej, media najmanj 23 od 14 mm, 1 vag., den. 550, bl. 550, zaklj. 550; od 18, 24, 38 mm, 5 vag., den. 490, bl. 500, zaklj. 490; pšenica nova, feo nakl. postaja, bl. 267.50; koruza stara, feo vag. nakl. postaja, bl. 168; koruza umetno sušena za X., XI., XII., feo vag. nakl. post., bl. 145; koruza nova v klipu, feo vag. nakl. post., bl. 80; rž domača, feo nakl. post., bl. 215; oves novi, feo nakl. post., bl. 155; fižol beli novi, feo vag. nakl. post., bl. 135; krompir rani, feo vag. slov. post., bl. 90; laneno seme, feo Ljubljana, den. 380; laneno seme Podravina, feo Ljubljana, den. 370; seno sladko, stisnjeno, feo vag. slov. postaja, bl. 100.

TRŽNA POROČILA.

Dunajska borza za kmetijske produkte (6. t. m.). Tržna poročila iz Amerike govore o slabšem razpoloženju za nakupovanje. Vzrok temu so ugodna vremenska poročila iz Kanade. Na Dunaju je mirno razpoloženje. Notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 38 do 39, potiska 42.50 do 43.50; rž: 27.25 do 28.75; ječmen: I. 35 do 40; turščica: 26 do 27; oves: domači 24 do 24.75; moka »O« (v trgovini na delebo): domača 71 do 74, madžarska 68 do 73.

KOVINSKI TRG V ZAČETKU OKTOBRA.

Ameriška poročila se glasijo kar naprej zelo ugodno, jeklarne delajo s 85-odstotno kapaciteto. Ameriška dosedanja produkcija prekaša istočasno lansko za 10%. Petrolejska industrija povprašuje

po ceveh, strojna industrija veliko naroča. Cene na jeklenem trgu rastejo. Tudi povpraševanje po surovem železu se je poživilo in smatrajo bodočnost za zelo ugodno. — V Evropi je prišlo do največjega dogodka v železni industriji, do kartela. Pisali smo že o tem. Podrobnosti še niso znane. Prav gotovo je, da ima kartel poleg gospodarske tudi izredno politično važnost. Razmerje med Nemčijo in Francijo je drugačno kot je bilo prej, začenja se nova zgodovina. Gospodarskemu sporazumu bo sledil politični. Angleška železna industrija gleda zaenkrat še od strani. Kaj je vzrok, ni znano. Dosti je tudi gospodarskih vzrokov. Jasnno je, da kartel brez Anglije nima tiste važnosti, ki bi mu sicer šla. Če bi pristopila Anglija, bi se Evropa res lahko označila kot enotno nastopajoča. Vse drugo bi moralo namreč hčeš nočeš priti zraven. — Prvo delo novega kartela bo seveda rešitev vprašanja cen. Cene pa ne smejo iti previsoko, niti na eksportnem trgu, niti doma. Evropa potrebuje cenenege železa, kupna moč širokih slojev še ni zadosti restavrirana. Zadnje cene na evropskem kontinentu so bile pre-

nizke, niso krile niti nabavnih stroškov; in nespametno bi bilo, če bi se pojavil sedaj nasprotni ekstrem. Evropski eksportni trg je bil v začetku oktobra prav trden, kartel je nakupno moč konsuma zelo poživil. Cene: železo v palicah 5/2,6 5/5, valjana žica 5/9 do 5/10, surova pločevina 5/12 do 5/12,6, srednja 6/15 do 7, fina od 7 gor. — Angleški železni in jekleni trg ima vsa znamenja neorientiranosti, tako kot v preteklih mesecih. Domača produkcija povpraševanja ne more zadovoljiti. Štrajk bo menda res končan, a pot do normalnih razmer je še zelo dolga. Anglija je svoje inozemske trge izgubila in jih ne bo tako hitro dobila nazaj. Cleveland št. 3, ki je notiral v začetku leta 64 šilingov, pred štrajkom pa 70, je prišel sedaj že na 110. — Franoski trg je miren; domače povpraševanje se ne bo prej poživilo, dokler ne bodo porabljene velike zaloge, nakopičene v zadnjih mesecih. Cene so nespremenjene in se tudi ne bodo znižale. — Belgijski trg je trden, kupčija pa ni prav živahna. Isto moremo reči tudi o luksemburškem trgu. — Na Češkem nobene spremembe. Glede pristopa h kartelu in

produkcije v letih 1913 do 1925 pa poročamo na drugem mestu. — Na Nemškem nič novega, vse razpravlja samo o kartelu.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Ekonomsko oddeljenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. oktobra t. l. ponudbe za dobavo kopalnih gob; do 15. oktobra t. l. za dobavo raznega čistilnega materiala in medeninaste žice. Pogoji so pri imenovanem odeljenju vsak delavnik od 10. do 12. ure na vpogled. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 15. oktobra t. l. ponudbe za dobavo lopat. — V pisarni artiljerijske radionice Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bodo sklenile direktne pogodbe in sicer dne 14. oktobra t. l. za dobavo materiala za barvanje, dne 15. oktobra t. l. za dobavo bronzenih palic in puš; dne 16. oktobra t. l. za dobavo likanca. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Velenju sprejema do 21. oktobra t. l. ponudbe za dobavo jamskega lesa. — Vršile se

bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 25. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave materiala za barvanje. — Dne 26. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave električnega materiala; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave tračnic in pribora za tračnice in skretnice; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave strojnega peska, svetlopisnega papirja »Ozalid« in amonijakovega cveta. — Dne 28. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave modre galice, pri glavnem sanitetskem slagalistu v Zemunu glede dobave lekarniških potrebščin; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave pleškarskega materiala. — Dne 29. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave desk, vazeline in terpentina ter opeke od stekla. — Dne 30. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave klosetov za osebne vagonne. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki, so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

SLOVENIA-TRANSPORT d. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 36.

izvršuje vse spedijske posle, reekspedicije, vskladiščenja, prevoze, carinjenje robe. — Telefon št. 723.

Carinsko posredništvo Just Piščanec, Ljubljana, Miklošičeva cesta 36.

izvršuje ocarinjenje, carinske reklamacije, rekorze in vsa v carinsko stroko spadajoča dela. — Telefon št. 723.

Edino šivalni stroji in najboljše kolese za rodbino, obrt in industrijo so le **JOS. PETELINCA** Gritzner Adler. Nejnižje cene! Tudi na obroke! Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika. Pouk v voženju brezplačno. — Večletna garancija.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA za navadno leto 1927 ki ima 365 dni. »VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obražtan. Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija. Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri **J. Blasnika naslednikih** tiskarna in litografski zavod Ljubljana, Breg št. 12

Veletrgovina GREGORC & VERLIČ Ljubljana priporoča svojo veliko zalogo sveže praženih kav iz lastne prazarne, razno žganje in spiritus, kolonijalno in špicerijsko blago ter rudninske vode. Zahtevajte cenik! — Točna postrežba. — Telefon št. 246.

Jabolka namizna in za mošt kupi vsako večjo količino v Jugoslaviji **FRANC ROSENKRANZ, Eggenberg pri Grazu.** Brzovjav: „Obsthof Graz“, telefon 34-34.

TISKARNA MERKUR Trgovsko-industrijska d. d. Ljubljana **Simon Gregorčičeva ulica št. 13** Telefon št. 552. Račun pri poš. ček. zav. št. 13.108. Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice i. t. d. i. t. d. Lastna knjigovoznica.

Pozor! Veletrgovci, trgovci, gospodinjice! — Zahtevajte Jarc-ovo zdravstveno sladno kavo. Ker je dobra in okusna, zdrava in okrepčilna, ter poceni! **VIKTOR JARC, Maribor-Lajtersberg** Zahtevajte cenik!

Sode in sodarska dela vseh velikosti in vrst izvršuje najceneje, točno in dobro **FRAN REPIČ, sodarsko podjetje, Ljubljana - Trnovo.**

Naznanilo preselitve Staroznana vrčka **I. I. NAGLAS** tovarna pohištva v Ljubljani vljudno naznanja, da se je s svojo prodajalno preselila iz dosedanjih prostorov v svoje novo opremljene lokale **Turjaški trg št. 6** ter upa na nadaljno naklonjenost svojih cenj. odjemalcev.

Oglejte si bogato zalogo nogavice in rokavice za dame, gospode in otroke, vezene, našivke in šipk ter drugega modnega in toaletnega blaga, potrebščin za šivilje, krojače in čevljarje **na veliko in malo** po najnižji dnevni ceni pri: **JOSIP PETELINC LJUBLJANA** blizu Prešernovega spomenika, oh vodi levo. **Naročajte Trgovski list!**

Veletrgovina A. ŠARABON v Ljubljani priporoča špicerijsko blago raznovrstno žganje moko in deželne pridelke raznovrstno rudninsko vodo Lastna prazarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom. **CENIK NA RAZPOLAGO!**